

MKIK GAZDASÁGI TÁJÉKOZTATÓ

2023

I. NEGYEDÉV

Bruttó hazai össztermék**GDP**

Magyarország bruttó hazai terméke 2023 I. negyedévében a nyers adatok szerint 0,9%-kal, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 1,1%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az előző negyedévhez képest – a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint – a gazdaság teljesítménye 0,2%-kal csökkent.

A gazdaság teljesítménye a nyers adatok szerint 0,9, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 1,1%-kal elmaradt az előző év azonos negyedévitől.

A gazdasági teljesítmény csökkenéséhez legnagyobb mértékben az ipar járult hozzá. A visszaesést mérsékelte a mezőgazdaság és a szolgáltatások jó teljesítménye. A szolgáltatások növekedéséhez főként az egészségügy járult hozzá, megközelítve a koronavírus-járvány előtti szintet.

EXPORT-IMPORT**Külkereskedelmi termékforgalom**

2023. márciusban az export euróban számított értéke 16, az importé 2,1%-kal nagyobb volt az előző év azonos időszakánál. A termék-külkereskedelmi egyenleg 1,7 milliárd euróval javult. Az előző hónaphoz viszonyítva a külkereskedelmi termékforgalom szintje az exportoldalon 11, az importoldalon 8,5%-kal nőtt.

2023. márciusban:

A kivitel értéke 14,1 milliárd eurót (5413 milliárd forintot), a behozatalé 13,2 milliárd eurót (5061 milliárd forintot) tett ki.

A termék-külkereskedelmi többlet 899 millió euró (352 milliárd forint) volt.

A kivitel 78, a behozatal 69%-át az EU tagállamaival (EU27_2020) bonyolítottuk le.

2023. márciusban az egy évvel korábbihoz képest az export euróban számított értéke 16, az importé 2,1%-kal nőtt.

ÁHT EGYENLEG**A kormányzati szektor egyenlege, 2023. I. EDP jelentés**

2022-ben a kormányzati szektor hiánya Magyarországon a nemzeti számlák előzetes adatai alapján 4159 milliárd forint volt, a GDP 6,2%-a. A nemzeti számlák európai rendszerének (ESA 2010) módszertani előírásai alapján összeállított adatok szerint a kormányzati szektor bevétele 27 715 milliárd, kiadása 31 874 milliárd forint volt. 2021-hez képest a bevételek 21,8, a kiadások 19,3%-kal növekedtek.

A kormányzati szektor adóssága – a Magyar Nemzeti Bank adatai alapján – 2022 végén 48 837 milliárd forint volt, a GDP 73,3%-a.

IPARI TELJESÍTMÉNY**Ipar**

2023 márciusában az ipari termelés volumene 4,1%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. Munkanaphatástól megtisztítva a termelés 4,0%-kal mérséklődött. A feldolgozóipari alágak többségében csökkenést mértünk, ugyanakkor a legnagyobb súlyú járműgyártásban és a villamos berendezés gyártásában jelentősen nőtt a termelés volumene. A szezonálisan és munkanappal kiigazított adatok alapján az ipari kibocsátás a 2023. februárinál 0,2%-kal nagyobb volt.

2023. január–márciusban az előző év azonos időszakához képest:

Az ipari termelés 3,1%-kal csökkent. Az összes értékesítés 58%-át adó külpiazi eladások volumene 0,5, a 42%-ot képviselő hazai értékesítésé 15,2%-kal visszaesett.

A feldolgozóipar 13 alága közül 8-ban csökkent a termelés, a legnagyobb mértékben, 32%-kal a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozásban. A többi 5-ben 0,1 és 31% közötti mértékben nőtt a volumen, leginkább a villamos berendezés gyártásában, míg a legnagyobb alág, a járműgyártás kibocsátása 16,7%-kal bővült.

KERESKEDELEM**Kiskereskedelem**

2023. márciusban a kiskereskedelem forgalmának volumene – jelentős bázishatás mellett – a nyers adat szerint 12,6, naptárhatástól megtisztítva 13,1%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben 10,3, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 9,6, az üzemanyag-kiskereskedelemben 29,3%-kal kisebb lett az értékesítés naptárhatástól megtisztított volumene. A szezonális és naptárhatással kiigazított adatok szerint a kiskereskedelmi forgalom volumene 0,8%-kal nőtt az előző hónapoz képest. 2023. január–márciusban a forgalom volumene – szintén naptárhatástól megtisztított adatok szerint – 9,5%-kal kisebb volt az előző év azonos időszakánál.

2023. január–márciusban az előző év azonos időszakához képest, naptárhatástól megtisztítva:

A kiskereskedelem forgalmának volumene 9,5%-kal csökkent.

Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben 8,1, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 7,2, az üzemanyag-kiskereskedelemben 19,1%-kal kisebb lett az értékesítés volumene.

INFLÁCIÓ**Fogyasztói árak**

2023. márciusban a fogyasztói árak átlagosan 25,2%-kal haladták meg az egy évvel korábbit. Az elmúlt egy évben a háztartási energia és az élelmiszerek ára emelkedett a leginkább.

A fogyasztói árak egy hónap alatt átlagosan 0,8%-kal nőttek.

12 hónap alatt, 2022. márciusoz viszonyítva: Fogyasztóiár-index főcsoportonként, 2023. március

Az élelmiszerek ára 42,6%-kal emelkedett, ezen belül a leginkább a tojásé (74,0%), a tejtermékeké (72,8%), a vaj és vajkrémé (68,0%), a kenyéré (67,0%), az édesipari lisztesárué (66,2%), a sajté (60,6%), a száraztésztáé (53,9%), a tejé (50,4%) és a péksüteményeké (48,0%). A terméksoporton belül a liszt (9,7%) és az étolaj (3,9%) ára nőtt a legkisebb mértékben. A háztartási energia 43,1%-kal drágult, ezen belül a vezetékes gáz 62,8, a tűzifa 55,9, a palackos gáz 51,6, az elektromos energia 27,6%-kal. A tartós fogyasztási cikkekért 11,2, ezen belül az új személygépkocsikért 20,7, a fűtő- és főzőberendezésekért 19,6, a konyha- és egyéb bútorokért 18,9, a szobabútorokért 16,7%-kal kellett többet fizetni. A szeszes italok, dohányárak átlagosan 19,7, ezen belül a szeszes italok 27,4%-kal drágultak. Az állateledelek ára 62,3, a mosó- és tisztítószerké 35,8, a testápolási cikkeké 28,1, a lakásjavító és -karbantartó cikkeké 26,9%-kal nőtt. A járműüzemanyagok 26,9%-kal drágultak. A szolgáltatások díja 13,0%-kal emelkedett, ezen belül a taxi 35,7, a sport- és múzeumi belépők 27,7, az autópálya-használat, gépkocsikölcsönzés, parkolás 26,4, a belföldi üdülés, illetve a járműjavítás és -karbantartás egyaránt 24,4, a lakásjavítás és -karbantartás 20,6%-kal került többbe.

FOGLALKOZTATÁS

Foglalkoztatottak

2023 márciusában a 15–74 éves foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 707 ezer fő volt, 19 ezerrel több, mint egy éve.

2023. január–március az egy évvel korábbihoz képest:

A 2023. január–márciusi időszakban a foglalkoztatottak létszáma 21 ezer fővel több, 4 millió 696 ezer fő volt. Míg a hazai elsődleges munkaerőpiacon dolgozók száma 18 ezerrel, a külföldön dolgozóké pedig 14 ezerrel nőtt, addig a közfoglalkoztatottaké 10 ezerrel csökkent.

A 15–64 évesek közül 4 millió 579 ezren minősültek foglalkoztatottnak, a korcsoportra jellemző foglalkoztatási ráta 74,3% volt. A férfiaknál a foglalkoztatottak létszáma lényegében nem változott, 2 millió 424 ezer főt tett ki, foglalkoztatási rátájuk 78,7% volt. A nők esetében a foglalkoztatottak létszáma 2 millió 155 ezer fő volt, a foglalkoztatási ráta 0,6 százalékponttal, 70,0%-ra emelkedett.

A fiatalok (15–24 éves) korcsoportjában a foglalkoztatottak száma 276 ezer fő volt, foglalkoztatási rátájuk 0,6 százalékponttal, 28,0%-ra nőtt. Az ún. legjobb munkavállalási korú (25–54 éves) népesség körében a foglalkoztatási ráta 0,3 százalékponttal, 87,5%-ra csökkent, míg az idősebb (55–64 éves) korosztályban 2,9 százalékponttal, 67,5%-ra emelkedett.

A 15–64 évesek körében a foglalkoztatás szintje a fővárosban volt a legmagasabb (79,3%), míg a legalacsonyabb érték (69,5%) Észak-Magyarországot jellemezte. A legjelentősebb növekedés a foglalkoztatási ráta értékében Észak-Alföldön (2,0 százalékpont) volt, míg Dél-Alföldön 0,8 százalékpontos csökkenés mutatkozott az előző év január–márciusához képest.

A foglalkoztatottság korcsoportok szerinti alakulása a 15–64 évesek körében, 2023. január–március

Korcsoport, éves	Létszám		Foglalkoztatási ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ^{a)}	%	változás, százalékpont ^{a)}
15–24	275,7	6,3	28,0	0,6
25–54	3 536,8	-31,7	87,5	-0,3
55–64	766,1	35,3	67,5	2,9
Összesen	4 578,6	9,9	74,3	0,4

^{a)} Az előző év azonos időszakához képest.

BÉREK**Keresetek**

2023 márciusában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 577 900, a kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset 398 000 forint volt. A bruttó átlagkereset 16,6, a nettó átlagkereset 16,5%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban.

2023. január–március: a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 545 700 forint volt. A nettó átlagkereset kedvezmények nélkül 362 900, a kedvezményeket is figyelembe véve 376 100 forintot ért el.

A bruttó és a kedvezmények nélkül számított nettó átlagkereset egyaránt 10,8, a kedvezmények figyelembevételével számított nettó kereset 10,9%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Az átlagkereset változását befolyásolta a 2022 februárjában a honvédelmi és a rendvédelmi hivatásos állományok számára kifizetett havi illetménynek megfelelő szolgálati juttatás, az ún. fegyverpénz. Ennek hatását kiszűrve a bruttó átlagkereset növekedése 5,3 százalékponttal, a kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset növekedése 5,7 százalékponttal lenne magasabb.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete a legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezeteknél 562 700 forint volt.

A nettó átlagkereset kedvezmények nélkül 374 200, a kedvezményeket is figyelembe véve 387 400 forintot ért el.

A bruttó és a kedvezmények nélkül számított nettó átlagkereset egyaránt 10,7, a kedvezmények figyelembevételével számított nettó kereset 10,8%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Az átlagkereset változását befolyásolta a 2022 februárjában a honvédelmi és a rendvédelmi hivatásos állományok számára kifizetett havi illetménynek megfelelő szolgálati juttatás, az ún. fegyverpénz. Ennek hatását kiszűrve a bruttó átlagkereset növekedése 5,7 százalékponttal, a kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset növekedése 6,1 százalékponttal lenne magasabb.

BERHÁZÁSOK**Beruházások**

A beruházások volumene 2023 I. negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,8%-kal csökkent, az előző negyedévhez képest – szezonálisan kiigazítva – 1,0%-kal nőtt. A beruházások volumenét jellemzően a vállalkozások csökkenő aktivitása alakította. A tárgyidőszaki visszaesést a jelentős súlyú feldolgozóipar, az ingatlanberuházások, valamint a mezőgazdaság fejlesztéseinek bővülése mérsékelte a leginkább.

2023 I. negyedévében szezonálisan kiigazítva:

A nemzetgazdasági beruházások szezonálisan kiigazított volumene az előző negyedévihez képest 1,0%-kal nőtt. Ezen belül az építési beruházások szezonálisan kiigazított volumene 1,6%-kal zsugorodott, míg a gép- és berendezésberuházásoké 5,9%-kal bővült.

2023 I. negyedévében az előző év azonos időszakához képest:

A beruházási tevékenység volumene 2,8%-kal mérséklődött. Ezen belül a teljesítményérték csaknem hattizedét képviselő építési beruházásoké 8,5%-kal csökkent, ugyanakkor a több mint négytizedét kitevő gép- és berendezésberuházásoké 5,3%-kal emelkedett. Ez utóbbi elsősorban az import gépek és járművek csaknem 10%-os volumennövekedésének tulajdonítható.

A beruházási teljesítmény 51%-át megvalósító, legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások körében a fejlesztések volumene 7,9%-kal csökkent, ugyanakkor a beruházások 11%-át realizáló költségvetési szerveknél a fejlesztések 2,3%-kal haladták meg a bázisidőszaki szintet¹. Az egyéb (50 fő alatti vállalkozások, egyéni vállalkozások, nonprofit vállalatok, valamint a háztartások) kategóriába tartozók beruházási volumene 3,4%-kal bővült.

A beruházások általános csökkenése ellenére hét nemzetgazdasági ágban emelkedett a teljesítményérték. A nemzetgazdasági beruházások több mint három tizedét jelentő, a legnagyobb súlyt képviselő feldolgozóipar fejlesztései a tárgynegyedévben az előző negyedévek két számjegyű bővülésénél mérsékeltebben nőttek (+7,3%). 2023 első negyedévében a második legnagyobb súlyt képviselő járműgyártás élénkülése játszotta a központi szerepet a növekedésben, ugyanakkor a legnagyobb részarányú villamosberendezés-gyártásban a beruházások volumene némileg elmaradt a tavalyitól, főként a hosszabb ideje folyamatban lévő nagyszabású projektek fokozatos kifutása miatt. Bővülés jellemezte továbbá az elektronikai ipar, a gyógyszergyártás, valamint az egyéb feldolgozóipar alágak fejlesztéseit is.

A második legnagyobb beruházónak számító, a nemzetgazdaság fejlesztéseinek 23%-át megvalósító ingatlanügyletek beruházási teljesítménye 1,8%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. A volumenváltozást két ellentétes irányú folyamat határozta meg: a bázisidőszakot jellemző élénk kulturális és irodaház-építési projektek lezárulását a tárgyidőszaki ingatlanfelújítások (főként energetikai korszerűsítések) nagyfokú növekedése ellensúlyozta.

A szállítás, raktározás beruházási volumenében folytatódott a 2022. II. negyedévtől jellemző csökkenés (-2,3%), a kedvezőtlen teljesítmény mögött elsősorban az állami infrastrukturális fejlesztések mérséklődése állt.

A kereskedelem nemzetgazdasági ágban regisztrált 4,7%-os volumencsökkenés oka többek között az előző év azonos időszakát élénkítő, főként a nagykereskedelemben tevékenykedő vállalkozások beruházási tevékenységének tárgyidőszaki mérséklődése.

A mezőgazdaság beruházási teljesítménye az előző két negyedév egy számjegyű csökkenése után 7,0%-kal nőtt, amiben szerepet játszott az is, hogy a gazdálkodók egyaránt növelték az import- és a belföldi gép és járművel kapcsolatos fejlesztési ráfordításaikat.

A közigazgatás nemzetgazdasági ág fejlesztései mintegy 34%-kal csökkentek, ehhez a központi közigazgatási szervek és a helyi önkormányzatok mérséklődő fejlesztései egyaránt hozzájárultak. A nemzetgazdasági beruházások 2023. I. negyedévi, 2,8%-os volumencsökkenését a feldolgozóipar, az ingatlanügyletek, valamint a mezőgazdaság (rendre 2,1, 0,4, 0,3 százalékponttal) részben ellensúlyozta. Ugyanakkor a szállítás, raktározás, a kereskedelem, valamint a közigazgatás teljesítménycsökkenése (-0,2, -0,3, illetve -1,4 százalékponttal) egyaránt hozzájárult az alacsonyabb volumenhez.

Összegzés

Magyarország bruttó hazai terméke 2023 I. negyedévében a nyers adatok szerint 0,9 százalékkal, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 1,1 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az előző negyedévhez képest – a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint – **a gazdaság teljesítménye 0,2 százalékkal csökkent.**

A gazdaság teljesítménye a nyers adatok szerint 0,9, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 1,1 százalékkal elmaradt az előző év azonos negyedévétől. **A gazdasági teljesítmény csökkenéséhez legnagyobb mértékben az ipar járult hozzá.** A visszaesést mérsékelte a mezőgazdaság és a szolgáltatások jó teljesítménye. **A szolgáltatások növekedéséhez főként az egészségügy járult hozzá,** megközelítve a koronavírus-járvány előtti szintet.

Februárban már kiderült, hogy két egymást követő negyedévben csökkent a magyar GDP, így már akkor elértük a technikai recessziót. Akkor a nyers adatok szerint 0,4 százalékkal, míg a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 0,9 százalékkal nőtt Magyarország bruttó hazai terméke 2022 IV. negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A magyar gazdaság a magasabb energiaárak és a monetáris megszorítás elhúzódó hatása következtében 2022 második felében recesszióba került. A beruházások visszaestek, miközben a fogyasztás csökkent és az export növekedése is lassult. A reál-GDP 2022 negyedik negyedévére az előző negyedévhez képest 0,4%-kal csökkent, és a havi mutatók 2023 első negyedévére további csökkenést valószínűsítnek. A GDP éves növekedése az előrejelzés szerint a 2022-es 4,6%-ról 2023-ban 0,5%-ra esik vissza, majd 2024-ben az energiahordozók alacsonyabb árának és a várható dezinflációnak köszönhetően 2,8%-ra emelkedik.

Válogatás a legfrissebb aktuális tanulmányokból

<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230213/itt-a-magyar-recesszio-de-van-jo-hirunk-is-a-gazdasagrol-596404>

Európai bizottság 2023. tavaszi Gazdasági előrejelzés

https://hungary.representation.ec.europa.eu/2023-tavaszi-gazdasagi-elorejelzes-javulo-kilatasok-tartos-kihivasok-mellett-2023-05-15_hu

Az MNB Inflációs jelentése:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes/2023-03-30-inflacios-jelentes-2023-marcius>

Az IMF előrejelzése:

<https://www.imf.org/en/Countries/HUN#whatsnew>

Az OECD előrejelzése:

<https://www.oecd.org/newsroom/gdp-growth-first-quarter-2023-oecd.htm>

A Világbank előrejelzése:

<https://blogs.worldbank.org/developmenttalk/global-economic-outlook-five-charts-0>

<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230107/sokkok-recesszio-valsag-nem-sok-joval-kecsegtet-2023-ra-a-vilagbank-589068>

